

Dosarul nr. 2ra-955/20

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. M. Stratan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima)

ÎNCHEIERE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentată de avocatul Eric Puțuntica

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva lui Cătălin Hîncu cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentată de avocatul Eric Puțuntica și menținută hotărârea din 20 mai 2019 a Judecătoriei Ungheni, prin care acțiunea a fost respinsă integral

constată:

La 11 octombrie 2017, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentată de avocatul stagiar Eric Puțuntica a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cătălin Hîncu cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 12 mai 2016, în or. XXXXX a avut loc un accident rutier în rezultatul căruia automobilul de model Volkswagen Caravelle cu n/î XXXXX, condus de Cătălin Hîncu a tamponat autovehiculul de model Toyota Corolla cu n/î XXXXX, condus de Anna Odainîi.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 388080 din 26 mai 2016, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Cătălin Hîncu, automobilul căruia la momentul producerii accidentului rutier nu deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

A relatat că la 2 iunie 2016, Anna Odainîi s-a adresat cu o cerere către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, solicitând acordarea despăgubirilor ce i se cuvin conform prevederilor legale în vigoare, ca urmare a prejudiciului suferit în urma accidentului de circulație produs la 12 mai 2016 în or. XXXXX.

În legătură cu faptul că anume pârâtul nu a respectat dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, la 26 august 2016, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, în temeiul art. 33 alin. (3) din legea menționată și în baza ordinului nr. ovs/229 din 26 august 2016, a achitat păgubitei Anna Odainîi din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor străzii, despăgubirea de asigurare pentru daune cauzate autovehiculului de model Toyota Corolla cu n/î XXXXX, în sumă totală de 37 590,37 de lei.

La 2 iunie 2017, în adresa lui Cătălin Hîncu a fost expediată pretenția nr. 02-1021/17, prin care AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a solicitat recuperarea despăgubirilor acordate Annei Odainîi în mărime de 37 590,37 de lei, pretenție care, deși a fost recepționată de către destinatar la 5 iunie 2017, a fost lăsată fără executare.

Totodată, a remarcat că pentru neexecutarea în termen a obligației de plată ca urmare a somației expediate în adresa pârâtului, în corespundere cu prevederile art. 618 și 619 alin. (2) Cod civil, ultimul urmează să plătească și dobândă de întârziere calculată în mărime de 1 612,78 de lei pentru perioada 13 iulie 2016 - 8 septembrie 2016.

Având în vedere prevederile art. 94 alin. (1) CPC, reclamanta a precizat că potrivit ordinului de plată nr. 789 din 28 septembrie 2017, a suportat cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei, iar la înaintarea cererii de chemare în judecată a achitat taxă de stat în mărime de 1 176,10 de lei, conform ordinului de plată nr. 803 din 28 septembrie 2017.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 4 alin. (1), 20 alin. (5), 33 alin. (3), 33 alin. (8) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, art. 1415 Cod civil, art. 35 lit. a), 36 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 9 aprilie 2009.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Cătălin Hîncu în beneficiul AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a despăgubirii în mărime de 37 590,37 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 1 612,78 de lei, precum și a cheltuielilor de judecată compuse din suma de 1 176,10 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 2 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin încheierea din 12 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni, a fost atrasă în proces Anna Odainîi în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 20 mai 2019 a Judecătoriei Ungheni, a fost respinsă acțiunea integral.

A fost respinsă cererea lui Cătălin Hîncu, reprezentat de avocatul Tudor Țurcanu privind restituirea din contul AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în mărime de 2 100 de lei.

Prin decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentată de avocatul Eric Puțuntica și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că urmează a fi respinsă pretenția AP „Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu privire la încasarea în ordine de regres de la Cătălin Hîncu a despăgubirii în mărime de 37 590,37 de lei, dat fiind faptul că evaluarea prejudiciului a avut loc arbitrar, cu încălcarea dreptului persoanei răspunzătoare pentru repararea prejudiciului de a participa la constatarea și evaluarea de daune, precum și cu privire la expunerea privind cuantumul despăgubirii ce urmează a fi achitată.

La fel, prima instanță și instanța de apel au considerat că urmează a fi respinsă și pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere, aceasta fiind o pretenție subsidiară care reiese din cerința de încasare a prejudiciului material cauzat în urma accidentului rutier.

La 18 mai 2020, prin intermediul poștei electronice, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentată de avocatul Eric Puțuntica a declarat recurs împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, precum și încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel în mărime de 882,08 de lei - taxă de stat achitată la depunerea apelului și în instanța de recurs în mărime de 588,05 de lei - taxă de stat achitată la depunerea recursului.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, deoarece instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat eronat legea.

A remarcat că atât Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, cât și Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 9 aprilie 2009, nu sancționează în niciun mod potențiala neexecutare a sarcinii Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule de a cita persoana vinovată de producerea accidentului rutier.

Totodată, a specificat că art. 28 din legea menționată statuează că, dacă persoana păgubită nu este de acord cu decizia asigurătorului privind cuantumul despăgubirii de asigurare, acesta plătește totuși despăgubirea în cuantumul stabilit. În acest caz, persoana păgubită are dreptul să atace decizia asigurătorului în instanța de judecată.

Așadar, legislația națională nu prevede în nicio normă consecințele dezacordului persoanei vinovate de comiterea accidentului rutier cu constatările asupra deteriorărilor și nu-i oferă acesteia un mecanism de recalcul a despăgubirii de asigurare.

Hotărârea primei instanțe instaurează o sancțiune prea dură pentru simplul fapt că AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” nu a prezentat dovada citării lui Cătălin Hîncu la examinarea mijlocului de transport al păgubitei, Ana Odainîi.

A menționat că procedura de evaluare a pagubelor cauzate de intimat prin accidentul rutier a fost efectuată în temeiul art. 21 alin. (3) lit. d) și f) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, la dosar fiind anexat procesul-verbal de constatare a daunelor din 23 mai 2016 și actul de evaluare întocmit în baza primului, însoțit de tabela foto, precum și de lista pieselor deteriorate, la calculul sumei finale fiind aplicată franșiza deductibile în mărime de 2 500 de lei, în conformitate cu pct. 11 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Finaciare nr. 19/11 din 9 aprilie 2009.

De asemenea, procesul de evaluare a pagubei corespunde exigențelor Legii nr. 989 din 18 aprilie 2002 cu privire la activitatea de evaluare.

Având în vedere prevederile art. 23 alin. (4) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, a relevat că raportul de constatare a pagubei a fost întocmit și cu respectarea prevederilor acestei legi, or anume păgubitul era persoana care putea obiecta asupra concluziilor incluse în raportul de evaluare al SRL „Stop Fraud” și a fost de acord cu suma calculată spre plată.

Intimatul a fost înștiințat în prealabil despre existența dosarului de daune deschis, de a lua cunoștință cu dosarul de daune la sediul BNAA, de a înainta obiecții la etapa corespunzătoare și de a încerca a media litigiul până ca automobilul deteriorat de acesta să fie înstrăinat de către păgubită.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, la 2 iunie 2017, în adresa lui Cătălin Hîncu a fost expediată o scrisoare prin care BNAA a solicitat recuperarea despăgubirilor, pretenție recepționată la 5 iunie 2017, însă intimatul a ezitat să depună diligența corespunzătoare și de a face uz de dreptul la apărare care, după cum pretind instanțele de judecată ierarhic inferioare, i-ar fi fost încălcat acestuia.

A considerat că nu poate fi respinsă acțiunea pe motivul pur formal că intimatul nu a fost prezent la întocmirea procesului-verbal de evaluare a pagubelor, or este cert faptul că acesta poartă vina în comiterea accidentului rutier din data de 12 mai 2016, fiind minor și neavând un permis de conducere la acea zi.

Totodată, Cătălin Hîncu nu a prezentat vreo dovadă a faptului că persoana păgubită ar fi obținut despăgubirea de asigurare prin înșelăciune, or BNAA nu are niciun temei și interes să achite sume mai mari decât cele pe care le constată evaluatorii independenți.

La 1 iunie 2020, în adresa lui Cătălin Hîncu și Annei Odainîi a fost expediată copia cererii de recurs depusă de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 217), fiind recepționată de Anna Odainîi la 5 iunie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 218), dar corespondența menționată expediată în adresa lui Cătălin Hîncu a fost returnată de către Oficiul Poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 219).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 25 februarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 200), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 mai 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentată de avocatul Eric Puțuntica, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentată de avocatul Eric Puțuntica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența

probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentată de avocatul Eric Puțuntica urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentată de avocatul Eric Puțuntica.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu